

[Lannung.]

ordning, som tiden og den tekniske udvikling er løbet fra, således at en ikke ringe del af de beløb, der anvendes, gives ud på en unyttig og irrationel måde. Vi hilser derfor med særlig tilfredshed den af den højtærede forsvarsminister omtalte justering, der giver sig udslag i, at vi kommer bort fra talstørrelser, som reelt er papirstørrelser, fordi de kvalitativt ikke holder målet. Nyordningen betyder, at vi kommer bort fra denne uholdbare situation, idet vi nu tilvejebringer balance mellem bevillinger, styrkemål og organisatoriske rammer.

Det har for os i det radikale venstre været en hovedopgave med den nye forsvarsordning at nå til en nedsættelse af tjenestetiden af virkelig betydning, til højst 12 måneder, i øvrigt på linje med hvad der sidst er gennemført i Belgien. Der var jo ikke tvivl om, at det ud over landet var det, man først og fremmest fandt vigtigt. Vi lagde således fremfor alt afgørende vægt på, at vi nu når til en yderligere og virkelig betydelig nedsættelse af tjenestetiden. Det tør vel siges, at det radikale venstre var drivkraften og havde et hovedansvar for nedsættelse af tjenestetiden fra 18 til 16 måneder, en nedsættelse, som vi blev angrebet hårdt for, men som karakteristisk nok bagefter synes accepteret fra alle politiske sider, også dem, der oprindeligt var erklærede modstandere. Vi tog dette som en betydningsfuld begyndelse.

Det lykkes os nu at komme videre, således at tjenestetiden efter en overgangstid vil komme ned på 12 måneder i almindelighed.

Vi hilser med særlig tilfredshed de menneskelige momenter i nyordningen, dette, at 24 000 unge bliver fri for en tjenestetid, som de for den sidste dels vedkommende anser for tidsspilde, og efter 1 år igen kommer tilbage til deres arbejde i erhvervslivet eller deres uddannelse. Både den enkelte og samfundet vinder meget herved menneskeligt og økonomisk. Vi tillægger det stor betydning, at tjenestetiden specielt for de langtidsansatte nu kan udnyttes til også at skaffe dem en erhvervsbetonet uddannelse, der efter hjemsendelsen kan være til gavn i deres civile liv ved at øge deres muligheder i erhvervslivet. Der løses her et vigtigt samfundsproblem, og jeg appelle-

rer på mit partis vegne til erhvervsorganisationer og andre om i dette spørgsmål at vise størst mulig imødekommenhed.

Jeg kan også sige det sådan, at vi opnår en ny og menneskeligt set betydningsfuld form for nyttevirkning gennem det frivillige mandskabs uddannelse til dets fremtidige civile liv. Går det, som vi håber, placeres militærtjenesten her på en ny og bedre måde, som et led i ungdommens uddannelse, så militærtjenesten ikke fremover som hidtil betegner et tomrum i de unges tilværelse, men medvirker til at berede vejen for de unges borgerlige fremtid.

Vi lægger megen vægt på, at overgangstiden til de 12 måneders tjenestetid ikke bliver for lang, og vil her med den største agtpågivenhed følge udviklingen, og vi vil medvirke til, at uddannelsen i de 12 måneder tilrettelægges så rationelt, at tiden udnyttes fuldt ud. På dette punkt er jeg ganske enig med venstres ærede ordfører.

Jeg kan på mit partis vegne allerede af principielle grunde kun hilse med tilfredshed, at der nu indføres et større element af frivillighed i det danske forsvar. Vi er principielt — og har altid været det — i høj grad for, at der sker en gradvis afvikling af den tvungne værnepligt, som for øvrigt ingen ringere end England nu går bort fra, men vi lægger samtidig megen vægt på, at det sikres, at mandskabet ikke får en ensidig sammensætning, men bliver et nogenlunde bredt udsnit af den danske befolkning. Vi vil være meget interesseret i at høre nærmere om, hvilke fremgangsmåder og hvilke forholdsregler man agter at benytte i så henseende. Et yderligere moment i denne forbindelse er den rent saglige betragtning, at den tekniske udvikling, specielt med hensyn til det komplicerede militære materiel, gør det stadig mere nødvendigt, at våbnene betjenes af specielt uddannede soldater, af specialister. Også af den grund bærer det jo alle vegne henimod en fast, langtidsansat kerne.

Jeg vil på mit partis vegne opfordre til, at der i forbindelse med den nye forsvarsordning og nedsættelse af tjenestetiden også forberedes en ændring af loven om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde, således at indkaldelsestiden på 22 måneder for de unge, der af samvittighedsgrunde ser sig ude af stand til at gøre militærtjeneste,